

sager. Det kan dreje sig om flere åbne rådsmøder, offentliggørelse af afstemningsresultater eller øget aktindsigt.

For det andet forsøger vi at forbedre de eksisterende regler for at give borgerne lettere adgang til oplysninger om arbejdet i EU's institutioner.

For det tredje vil vi fra dansk side tage spørgsmålet om åbenhed og offentlighed op på regeringskonferencen i 1996.

Klaus Hækkerup (S):

Det første beslutningsforslag, nr. B 49, drejer sig om et forslag til folketingsbeslutning om dansk rets forrang for EF-ret.

Nu kan man anlægge to synsvinkler vedrørende det forslag, der ligger her. Den ene kan være en juridisk synsvinkel, og det spørgsmål, der er rejst, er juridisk set et ganske kompliceret spørgsmål. I praksis har det ikke foreligget i Danmark. Det har foreligget i Tyskland, hvor forbundsforfatningsdomstolen i forbindelse med godkendelsen af den tyske tiltrædelse af Maastricht-Traktaten gennemgik Forbundsdaagens behandling af tiltrædelseslovforslaget og afsagde dom den 12. oktober 1993. Her udtaler forbundsforfatningsdomstolen sig om rangforholdet mellem den selv og EF-Domstolen og synes at lægge til grund, at den tillægger sig selv det afgørende ord i forhold til EF-Domstolen, og det må nok antages, at en dansk domstol vil nå frem til samme konklusion.

Ser vi på den politiske side af sagen – og det er det, der synes at fremgå af bemærkningerne fra forslagsstillernes side – er der tale om en afvejning af integrationshensynet i forhold til de øvrige bestemmelser i Maastricht-Traktaten, f.eks. med hensyn til miljøet.

Her er erfaringerne på nuværende tidspunkt ganske sparsomme. Mig bekendt er der ikke afsagt nogen domme af EF-Domstolen efter Maastricht-Traktaten, som jo kun har været i kraft i 1½ år, og altså ingen domme, hvor man har skullet afgøre, om hensynet til det indre marked gik forud for eller skulle vige i forhold til f.eks. subsidiaritetsprincippet, altså nærhedsprincippet, eller i forhold til miljøgarantien eller de andre nye hensyn, der heldigvis kom ind med Maastricht-Traktaten.

Så jeg vil sige det på den måde, at for os er der ingen tvivl om, at Domstolen fremover, hvor den skal tage disse hensyn, også vil tage dem. Den skal lægge vægt på, at miljøgarantien ikke skal vige for integrationshensynet, når der ikke

foreligger en skjult handelshindring som begrundelse for påberåbelse af miljøgarantien. Det skal efter vores opfattelse være EF-retten, der skal afgøre det. Så vi kan ikke støtte det beslutningsforslag, der er fremsat her.

Det næste beslutningsforslag går ud på at sikre vetoretten i EU. Forslagsstillernes udgangspunkt synes at være Luxembourgforliget, og forslaget synes at gå ud på, at det er det forlig, der skal traktatfæstes på lige fod med andre bestemmelser, sådan at det bliver anerkendt af EF-Domstolen.

Situationen omkring Luxembourgforliget er måske lidt uafklaret for øjeblikket, men vi kan sige, at sagen vel er den, at Luxembourgforliget, der blev indgået i 1966, har været brugt et par gange siden. I 1982 blev England nedstemt, da det prøvede at nedlægge veto mod en forhøjelse af landbrugspriserne. I 1983 blev et dansk veto mod forslaget om fordelingen af sildekvoterne i Nordsøen respekteret. Så det er altså en uafklaret situation, der foreligger.

Men det politiske indhold i spørgsmålet om vetoret er vel, at hvis man gennemfører en sådan vetoret i EU-sammenhæng, vil man i praksis blokere eller være tæt på at blokere for alle beslutninger. Det er selvfølgelig også det, Enhedslisten ønsker. Men det er helt sikkert, at et sådant forslag netop af den grund vil blive afvist af alle de øvrige EU-lande, hvis Danmark kommer med det, og hvis det bliver afvist, vil det aldrig nogen sinde kunne lægges til grund mere.

Derfor er det fuldkommen tåbeligt at komme med dette forslag og dermed bidrage til at få en afklaring af, om Luxembourgforliget er sat ud af kraft. I virkeligheden er Danmark mere tjent med, at den nuværende retstilstand opretholdes, og at det forslag aldrig rejses i forbindelse med regeringskonferencen.

Det næste forslag er forslag til folketingsbeslutning om åbenhed og offentlighed i EU. Vi finder, at vi er nået et langt stykke af vejen mod åbenhed og offentlighed i EU, således som også udenrigsministeren redegjorde for. Vi finder også, at det stadig er et problem, at der ikke er større åbenhed omkring lovgivningsprocessen i EU, da reglerne, der vedtages, ofte opfylder formål, der svarer til vores nationale lovgivning. Som udenrigsministeren sagde, er det også det synspunkt, der indgår i de erfaringer med Rådets anvendelse af Unionstraktaten, som den danske regering nu har afleveret til det franske formandskab til brug for Rådets samlede vurdering af erfaringerne med Maastricht-Traktaten.